

Ett försvarstal för det goda sociala arbetet

Utreda barn, unga & familjer – En hoppfull bok om ett angeläget arbete (Gothia fortbildning 2016)

Socionomen **Susanne Björk**, studierektor för uppdragsutbildningarna vid Ersta Sköndals högskola och med mångårig yrkeserfarenhet har skrivit en bok som verkligen är ett försvarstal för det goda sociala arbetet. Och samtidigt en metodbok som är läsbar långt utöver yrkeskretsarna.

Susanna Alakoski frågar i förordet "varför stannar inte socialsekreterare i yrket som tidigare varit "det finaste och det bästa". Susanna efterlyser också en ytterligare bok som på allvar diskuterar de ekonomiska, psykologiska och samhälleliga vinsterna av det goda sociala arbetet.

Inledningsvis ställer sig Susanne Björk frågan om flykten från det sociala arbetet beror på att det blivit hårdare. Hon ger en målande beskrivning av hur det var när hon som 22-åring på sin första arbetsdag 1978 fick ta emot ett hot och hur olika stödfunktioner, metodutveckling och handledning utvecklats sedan dess. Men hon besvarar inte frågan utan har som strategi att medverka till socialarbetarnas stolthet genom att beskriva yrkets storhet. I mitt tycke är hon ändå svaret på spåret när hon bemöter en socialsekreterares beskrivning av sig själv "jag är ju bara en utredare". Är svaret på frågan just detta att man utifrån samtidens kontext vill ha ett yrke med ett specifikt uppdrag, en uppdragsfixering som undervärderar yrkets komplexitet och som skapar stuprör och tar bort helheten? När man börjar snegla på yrkesgrupper som har ett igenkännligt enkelt uppdrag? Ligger inte yrkes stolthet just i att ha ett yttersta ansvar – ett lagstadgat krav på socialtjänsten som kommunerna alltmer nonchalerar?

Själva sättet att skriva "personligt professionellt" ger ett mervärde liksom Susanne Björks uppfattning av det sociala

arbetet som ett konstnärligt arbete. Och just detta, ett skapande arbete, byggt på en förmåga att skapa tillit samtidigt som man är myndighetsperson och utredare/god skribent är just den utmaning som fångar och skapar passion för yrket. Professionell och personlig – ge hopp och vara vänlig – det finns många referenser till andra socialarbetare – inte minst Maivor Gustavsson, välkänd inom Stockholms socialtjänst. Det svåra att vara både myndighetsperson och hjälpare diskuteras nyanserat men Susanne Björk tar inte ställning för eller emot utan ser det som ett faktum att förhålla sig till.

Boken ger en snabb presentation av teorier och kunskap, ger tips och råd när det gäller metoder och verktyg i utredningsarbetet. Ett speciellt kapitel handlar om samtal med barn. Den avhandlar också hur man gör bedömningar och värderar information, risk- och skyddsfaktorer och diskuterar även vad vi menar med "ett tillräckligt gott föräldraskap". Men för mig är ändå de rätt omfattande resonemangen kring tillit och om hur även ett kort möte kan avgöra någons framtid de mest givande.

Och vad är det som hjälper? En ung person citeras i boken: "Människor som lyssnade, begrep, brydde sig, såg en, trodde på en, fanns till hands, fick en att tänka eller skjutsade, drog en gräns, visade på alternativ, respekterade och stimulerade, hjälpte och var snälla".

Susanne Björk lyfter fram att bara 50 procent av landets socialchefer vet om socialtjänstens insatser gör nytta eller ej. Hur ska man kunna ge trygghet och stimulans till personal om man inte vet om de gör någon nytta? Hur ska man kunna slåss för anslagen till socialtjänsten om man inte känner till den? Det säger också något om rekryteringen till socialchefer, vilka kunskaper som kommunerna önskar att deras socialchefer ska ha.

En bok att läsa, faktiskt njuta av både som yrkesverksam

socialarbetare och en socialt intresserad allmänhet men den väcker också de frågor som Susanna Alakoski ställer – hur ska vi tydliggöra de vinster som ett gott socialt arbete medför. Vem skriver den boken?

Carin Flemström